

Ministerie van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening

AI voor woningbouw

Van data naar daken

Irene Niet (VRO), Marije de Vreeze (TKI Bouw en Techniek),
3 maart 2026

Agenda

- Introductie
- Use cases
- Interactieve ronde over kaders: welke behoefte en welke belemmeringen
- Interactieve ronde: prioriteren van de belemmeringen en behoeften
- Terugkoppeling en next steps

Coalitieakkoord: aan de slag

Coalitieakkoord: sneller bouwen met innovatie!

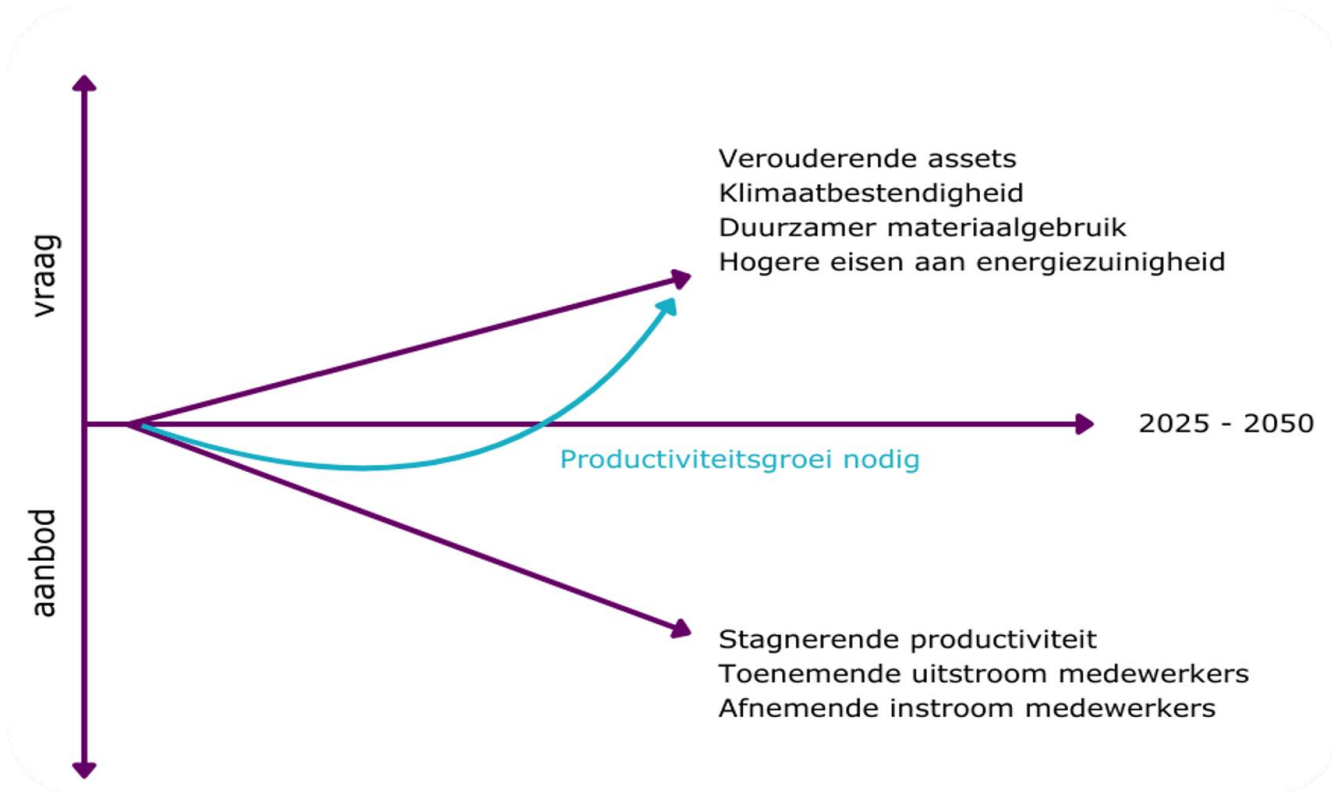
- Woningtekort: 4.8%. Doel: 2%
- Beperkte arbeidsproductiviteit
- Complexere opgaven

AI als superheld?

- Jurassic park, met hekjes

Arbeidsproductiviteit en de kansen voor AI

Programma AI voor Woningbouw

De Nationale Technologiestrategie

Bouwstenen voor strategisch technologiebeleid

Artificial Intelligence (AI) is een **stysteemtechnologie** die erop gericht is om gedrag **door machines** te realiseren dat **lijkt op natuurlijke intelligentie**.

AI omvat verschillende leerstrategieën, namelijk supervised machine learning, unsupervised learning, reinforcement learning en deep learning.

Bron: nationale technologie strategie

Strategisch perspectief op AI op nationaal niveau

- Belangrijke rol AI in maatschappelijke transitie
  - Decentraal systeem van data
  - Gebalanceerde combinatie menselijke kennis en technologie
- +
- Gezamenlijke inzetten op AI infrastructuur, normen en kennis

Programma AI voor Woningbouw en IOP

Kansen

10 tot 15 concrete AI *proof of concepts* zijn ontwikkeld voor gebruik in de woningbouw en binnen het programma

Kennis

AI-mindsetprogramma is ontwikkeld en “toegepast” bij 200 professionals in de sector

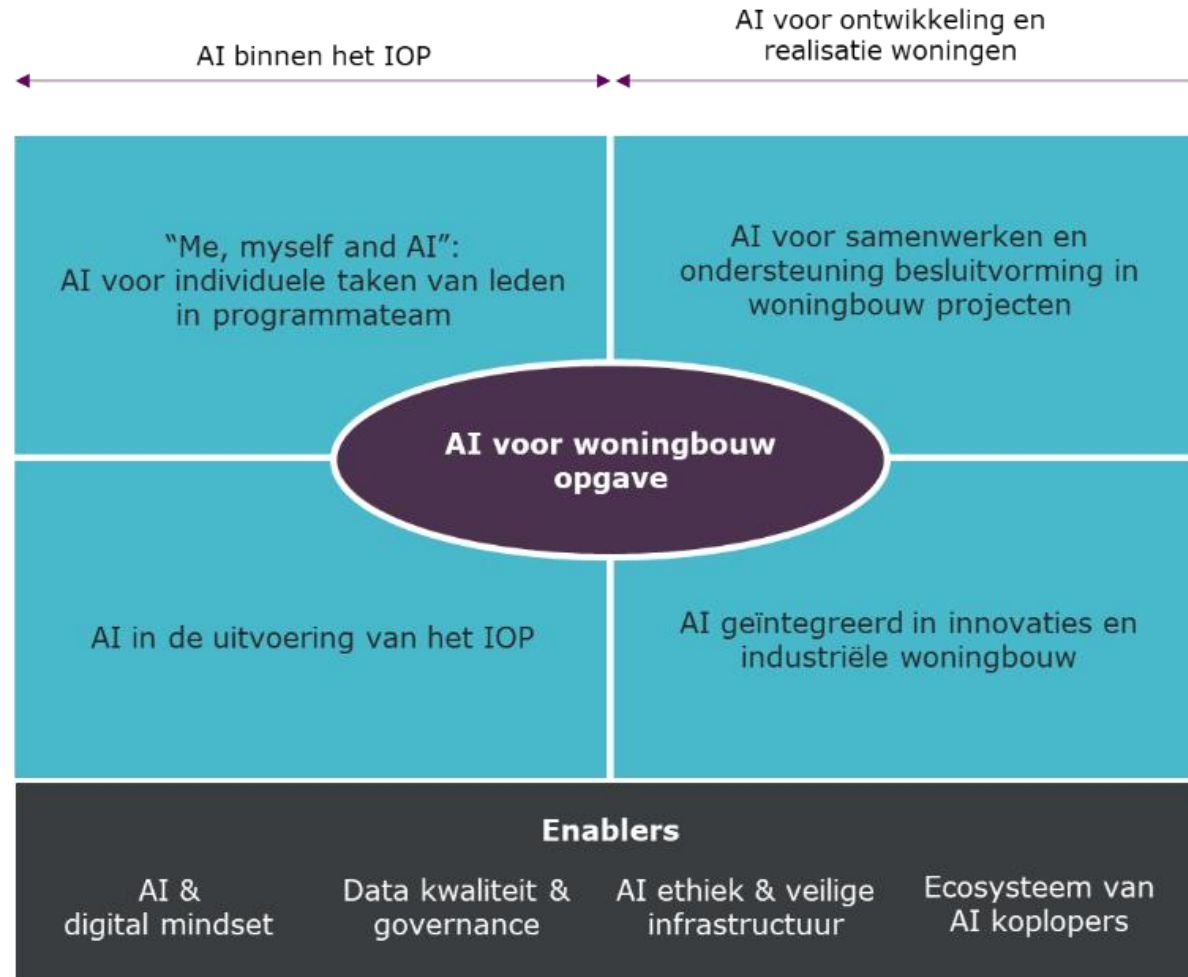
Kaders

De ethische en technische randvoorwaarden voor verantwoord, uitlegbaar en mensgericht AI-gebruik

Ecosysteem en opschaling

Bouwen van een netwerk van koplopers, intensief samenwerken met bestaande netwerken binnen en buiten de sector in Nederland en richting Europa

AI voor het IOP en de woningbouw opgave

Focus op	Instrument	Omschrijving
Planvorming op RO: simulatie van planvormingsprocessen, gegevensuitwisseling	Policy Pipeline Simulator , Parai	Stakeholders simuleren op basis van data, het maken van digitale karakters en daarmee participatie bogen.
	Open Urban platform Rotterdam	Gegevensuitwisseling in Rotterdam, om plannen te maken en uit te voeren.
	Omgevingschat	Omgevingswet bevragen met AI
Gebiedsontwikkeling: creëren inzicht, simuleren van plannen (beleid, gebied), analyse van gebiedsonderzoeken	Digitale Tweelingen (o.a. Alkmaar), Breda	Virtuele kopie van de echte stad, waarbij gebruik gemaakt wordt van gegevens uit sensoren, kaarten en systemen. Biedt inzicht in huidige en mogelijke toekomstige gebeurtenissen in de stad en kan soms ook gebiedsanalyse uitvoeren.
	OPENRED	Combineert fysieke data (perceelgrootte, bebouwingstype) met data over leefbaarheid en sociale impact om te zien waar gebouwd kan worden waar een ontwikkeling de meeste maatschappelijke meerwaarde oplevert.
	SPOTinfo , Esri	Bundelen openbare bronnen en/of ruimtelijke plannen.
	Citymaker	De tool maakt inzichtelijk hoe ambities, voorwaarden en gevolgen samenhangen, en kan worden gebruikt om scenario's te simuleren.
	Tygron , Klimaat-effectatlas , Natuur NL Greenlabel	Simuleren van scenario's, biodiversiteit en stresstesten (piekregenbui, hittestress) in steden en gebieden.
	BioBuddy	Metten en analyseren lokale biodiversiteit (van Heijmans)
	Mett , Smarticipatie , Parolo , OpenStad , dembrane	Online participatie voor inwoners en/of directe vertaling van participatie naar plannen.
Visie- en planvorming voor projecten: parametrisch ontwerpen, controleren van eisen, financiële haalbaarheid, vergunningverlening pre-check	Planologic	Diverse scenario's voor woningdichtheid, programmering en openbare ruimte real-time toetsen op financiële en ruimtelijke haalbaarheid.
	Rhino/Grasshopper	Parametrisch ontwerpen en ontwerpen toetsen in de digitale werkelijkheid.
	Architectures	AI-gestuurd platform waarmee architecten en ontwikkelaars in enkele minuten volledige woongebouwen kunnen ontwerpen op basis van specifieke parameters.
	Struck AI , digichecks	Toetsen van ontwerpen aan (bouw)regelgeving.
	Document Crunch , LegalOn	Checken van contracten en risico's in de bouwsector.
Bouwproces: bouw, transport	Bumbal	AI-transportsoftware die ritten en belading optimaliseert voor bouwlogistiek.
	OpenAsset & Smartvid.io	Tools die beelden van de bouwplaats analyseren om veiligheidsrisico's te detecteren (bijvoorbeeld medewerkers zonder helm) en de voortgang automatisch te vergelijken met de BIM-planning (4D-planning).
Gebruik & beheer: sociale cohesie, onderhoud	Concerto , Cobra	Predictive maintenance van gebouwen en groen.

Use cases

- Laten we er een aantal uitlichten

Planvorming

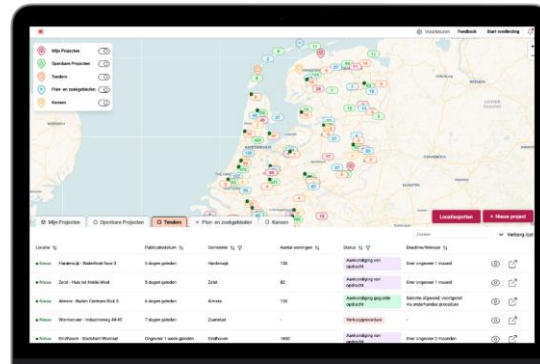
Omgevingsplan *app*

Ondersteunt bij het schrijven van het omgevingsplan – helpt om plannen, visies en regels te bundelen tot één juridisch kloppend geheel.

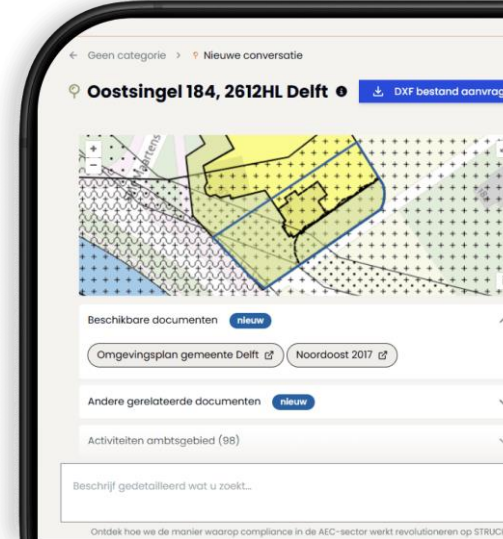
[Meer informatie](#)

Gebiedsontwikkeling

 OPENRED

Vergunningsverlening

struck

Bouwproces

 bumbal
CLEVER BY NATURE

Beheer

cobra
GROENINZICHT

We gaan vandaag zelf ook aan de slag!

- Ronde 1: hoe maken we het verantwoord?
- 2 vragen
  - Aan welke kaders heb je behoefte om AI verantwoord toe te passen?
  - Welke kaders ervaar je als belemmerend?

Juridisch

Ethiek & publieke
waarden

Governance &
regie

Datakwaliteit &
infrastructuur

Cultuur &
competenties

Juridisch

Past dit binnen bestaande wetgeving?
Hoe verhoudt dit zich tot publieke waarden?
Wie is aansprakelijk bij fouten?

Ethiek & publieke
waarden

Wanneer voelt het ongemakkelijk als AI dit doet?
Transparantie, uitlegbaarheid, non-discriminatie, menselijke tussenkomst

Governance &
regie

Wie is eigenaar van het model?
Wie mag het aanpassen?
Wie controleert datakwaliteit?
Hoe organiseren we toezicht?

Datakwaliteit &
infrastructuur

Zijn datasets volledig en actueel?
Zijn er bias-risico's?
Is data interoperabel tussen gemeenten?

Cultuur &
competenties

Hebben we AI-geletterdheid?
Wie begrijpt de werking van het model?
Hoe voorkomen we afhankelijkheid van leveranciers?

Ronde 2

- Prioriteer de behoeften aan kaders
- Prioriteer de belemmerende kaders

Terugkoppeling en next steps

- Terugkoppeling van de uitkomsten
- Next steps!
  - Het programma AI voor Woningbouw stelt kaders op (ethisch en technisch)
  - Wilt u hieraan een bijdrage leveren, laat het weten!
  - 31 maart kick-off AI voor Woningbouw

Dank voor uw bijdrage!